

Egyéb kisadók (eva)¹

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK.....	2
EGYÉB KISADÓK.....	6
I. Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)	6
II. Kisadózók tételes adója (kata).....	6
III. Kiskvállalati adó (kiva).....	6
IV. Szja-s egyéni vállalkozó	7
V. Társasági adó.....	8
VI. Társas vállalkozásokat érintő legfontosabb szabályok.....	8
VII. Egyéni vállalkozókat érintő legfontosabb szabályok.....	10
VIII. Iparűzési adó (hipa)	13
IX. Átalányadó.....	16
I. AZ ÁTALÁNYADÓZÁS BEVÉTELI ÉRTÉKHATÁRÁNAK VÁLTOZÁSA	16
II. A KÖLTSÉGHÁNYADOK EGYSZERŰSÍTÉSE	18
III. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG	19
IV. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ	24
NAV ÜGYINTÉZÉS ELEKTRONIKUSAN.....	28

¹ Utolsó frissítés: 2021.12.31. napján hatályos jogszabályok és 2022.01.21. napján hatályos védelmi intézkedésekről szóló szabályok szerint

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány (a továbbiakban: koronavírus világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében **Magyarország egész területén továbbra is veszélyhelyzet van érvényben. A Parlament módosította a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló törvényt, amelynek hatálya és így a koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet 2022. június elsejéig tart.² Így továbbra is biztosítható a hatékony és gyors döntéshozatal ahhoz, hogy a járvány okozta nehézségekre rugalmasan lehessen válaszokat adni. Amennyiben a járványhelyzet lehetővé teszi, a Kormány kezdeményezni fogja a veszélyhelyzet korábbi megszüntetését.**

2022. június 18-áig³ hosszabbította meg a Kormány a járványügyi készültséget. A rendelet szerint az eddig 2021. december 18-áig tartó időszak határidejét 2022. június 18-ig tolták ki.

A védelmi intézkedések aktuális, részletes szabályairól a <https://www.jogpontok.hu/Tajekoztatok> oldalon található tájékoztató anyagban olvashatóak további fontos információk.

² 2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről

³ 705/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet a járványügyi készültség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet módosításáról

Gazdaságvédelmi intézkedések⁴

1. Bértámogatás⁵

A 2021. május 31-én véget ért ágazati bértámogatási programok helyébe 2021. június 1-től belépett a kibővített Vállalatok munkaerő támogatása nevű program.

Újabb támogatásként a Kormány 2021. június 1. napjával módosította a Vállalkozások munkaerő támogatása című program támogatási feltételeit, így a korábbinál szélesebb kör számára érhető el a program, amelybe a fiatal álláskeresők mellett nyártól minden, legalább egy hónapja regisztrált álláskereső bekapcsolódhat. A támogatás mértéke teljes munkaidős foglalkoztatás esetén havonta a bérköltség – vagyis a bruttó munkabér és szociális hozzájárulási adó – fele, de legfeljebb 100.000 forint lehet. A foglalkoztatók az eddigi öt hónap helyett fél évig kaphatják az összesen így akár 600.000 forint támogatást. A Vállalkozások munkaerő támogatására folyamatosan lehet jelentkezni a helyileg illetékes járási hivatalok foglalkoztatási osztályainál. A programról részletes információk a https://nfsz.munka.hu/cikk/1268/Vallalkozasok_munkaer_o_tamogatasa oldalon találhatóak.

2. Hitelfizetési moratórium⁶

⁴ 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről

⁵ 105/2021. (III. 5.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről szóló kormányrendeletek módosításáról

⁶ 2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről

A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény, valamint a minimálbér és a garantált bérminimum 2022. évi emelésével összefüggésben szükséges adóintézkedésekről, valamint egyes más intézkedésekről szóló 2021. évi CXXXI. törvény hatálybalépésére tekintettel egyes veszélyhelyzeti kormányrendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló 813/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet szerint 2022. január 1-jén hatályát veszti a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak bevezetéséről szóló 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet.

Viszont a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény szerint az egyes kiemelt társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti intézkedésekről szóló 2020. évi CVII. törvényben foglaltaktól eltérően, **amennyiben az adós a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak bevezetéséről szóló 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet 2021. október 31-én hatályos rendelkezéseinek megfelelően azt kérelmezte, akkor az adósnak a hitelező által üzletszerűen nyújtott szerződésből eredő tőke-, kamat-, illetve díjfizetési kötelezettsége akként módosul, hogy az adós a szerződésből eredő tőke-, kamat-, illetve díjfizetési kötelezettsége teljesítésére 2021. november 1-jétől fizetési haladékot kap.**

A fizetési moratórium 2022. június 30. napjáig tart.

Azaz 2022. június 30-ig, csak meghatározott társadalmi csoportok számára kérelemmel elérhető a hitelfizetési moratórium:

tehát aki már nem jogosult, vagy jogosult, de nem nyilatkozott, annak lezárult a moratórium meghosszabbítása.

- Ha a jogosult határidőn belül, nyilatkozatban jelezte a fizetési moratóriumban részvételi szándékát, akkor hitele 2022. június 30-ig fizetési moratóriumban marad.
- Aki nem nyilatkozott 2021. október 31-ig a moratórium meghosszabbításáról, vagy nem volt jogosult rá, annak 2021. november 1-jétől meg kellett kezdenie hitelének törlesztését.

2021. november 1. után is van lehetőség arra, hogy valaki kilépjen a fizetési moratóriumból, de ha a kilépés mellett dönt, a döntés végleges, a moratóriumba vissza már nem lehet lépni. 2021. október 31. után, egészen 2022. június 30-áig tehát csak külön nyilatkozattétellel az alábbi jogosultak vehetik igénybe a hosszabbítást:

- nyugdíjasok,
- a gyermeket várók, illetve nevelők,
- a közfoglalkoztatottak,
- azok a magánszemélyek, akiknek az előző évhez képest csökkent a jövedelmük,
- a vállalkozások esetében azok, amelyek árbevétele legalább 25%-kal esett vissza az előző évhez képest.

EGYÉB KISADÓK

I. Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)

Az egyszerűsített vállalkozói adó, azaz az eva 2020. január 1-jén megszűnt. Az evások 2019. december 31-ig dönthettek arról, milyen adózási formát választva folytatják 2020-ban tevékenységüket. Az egyéni vállalkozók az egyszerűsített adminisztrációt, és adóterhet képviselő katát, vagy az átalányadózást választhatták. A társas vállalkozási formában tevékenykedők is (a kft.-k kivételével) lehetnek a kisadózók tételes adója (kata) alanyai, de dönthettek a kisvállalati adó (kiva) vagy a társasági adó mellett is.

Ha az adózó nem tett semmit, akkor egyéni vállalkozóként személyi jövedelemadó (szja), társas vállalkozásként pedig a társasági adó alanya lett.

II. Kisadózók tételes adója (kata)

Egyszerű adminisztrációval, havi 50.000, vagy 75.000 forint (mellékállásban 25.000 forint) megfizetésével tudhatja le adóit. Ha egyéni vállalkozó, akkor kiváltja az szja-t, ha a vállalkozása társaságként működik, akkor a társasági adót, és a személyes közreműködése utáni jövedelem szja-ját, szociális hozzájárulási adóját és nyugdíj- egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulékát. Csak bevételi nyilvántartást kell vezetnie, így ha eddig kettős könyvvitelt vezetett, egyszerűbbé válhat a könyvelés.

III. Kisvállalati adó (kiva)

Ha nagy mértékű a személyi jellegű kifizetése, vagy jövedelmét vállalkozása növekedése érdekében szeretné

visszaforgatni, akkor társas vállalkozásként a kiva a jó választás, hiszen a kiva kiváltja a társasági adót és a szociális hozzájárulási adót is. Ebben az esetben a személyi jellegű kifizetéseit (beleértve a kivétjét is) az általánosnál alacsonyabb adó terheli, a visszaforgatott (vállalkozásból ki nem vont) jövedelmet pedig nem terheli nyereségadó. A kiva előnye még, hogy a társasági adóhoz képest az adóalap kiszámítása sokkal egyszerűbb, ezért a kiva adminisztrációja is lényegesen kevesebb. Kivásként kettős könyvvitelt kell vezetni.

1. Kedvezőbbé vált a kisvállalati adó

A kisvállalati adó (kiva) nemcsak azért még kedvezőbb, mert **10%-ra csökkent az adó mértéke**, hanem azért, mert még több cég választhatja Magyarország legversenyképesebb adófajtaját. **A bevételi értékhatár a jelenlegi egyről hárommilliárd forintra, a kilépési pedig háromról hatmilliárd forintra nő.**

2. Tovább változnak a katás szabályok

2021. január 1-től ha a katás adóalany bevétele külföldi kapcsolt partnertől, vagy 3 millió forintot meghaladó összegű bevétel esetében külföldi megbízótól származik, a 40 százalékos mértékű adó a kسادózó vállalkozást terheli, és az adó alapja a 3 millió forintot meghaladó bevételrész 71,42%-a.

IV. Szja-s egyéni vállalkozó

Ha tevékenységének mellékállásban történik a végzése, bevételei pedig nem rendszeresek, vagy kis összegűek, akkor ez a megoldás a legkedvezőbb. Ebben az esetben a személyes

közreműködéséből származó jövedelem után kell járulékokat és szociális hozzájárulási adót fizetni. Az egyéni vállalkozói jövedelme után az szja meghatározásához választhat tételes költségelszámolást és átalányköltséget is. Tevékenységéről mindkét esetben nyilvántartást kell készíteni, ami átalányadó esetén az eva alatt is vezetethez hasonló bevételi nyilvántartás.

V. Társasági adó

Ha társas vállalkozásának nyereség több, mint a bérköltség, és ezt a nyereséget jellemzően nem forgatja vissza, hanem kivieszi a cégből, ugyanakkor a kata adónem nem felel meg Önnek, akkor minden bizonnyal a társasági adóval jár a legjobban. A társasági adó alatt kettős könyvvitelt kell vezetni.

VI. Társas vállalkozásokat érintő legfontosabb szabályok

A számviteli feladatokat egyrészt befolyásolja, hogy evásként bevételi nyilvántartást vagy kettős könyvvitelt vezetett-e a vállalkozás, másrészt pedig az is, hogy milyen adónemet választott.

Az eva alanyaként bevételi nyilvántartást vezető vállalkozók számviteli feladatai A bevételi nyilvántartást vezető evaalany vállalkozások nincsenek a számvitelről szóló (a továbbiakban: számviteli törvény) hatálya alatt.

A kata alanyaként a vállalkozásnak továbbra is bevételi nyilvántartást kell vezetnie. A kataalanyiság ideje alatt teljesítendő nyilvántartási kötelezettség részletes szabályait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: Katv.) 12.

§-a határozza meg. E jogszabály előírásainak az evaalanyiság ideje alatt vezetett nyilvántartás teljes mértékben megfelel, így a kátára való áttérés nem jár adminisztrációs többletterherrel. Kataalanyként a bevételi nyilvántartás vezetése sem feltétlenül szükséges, ha a kisadózó az általa kiállított nyugtákat, számlákat teljeskörűen megőrzi és e dokumentumokból a bevétel megszerzésének időpontja hitelesen megállapítható.

A kiva vagy a társasági adó választása esetén a vállalkozás a számviteli törvény hatálya alá fog tartozni, azaz kettős könyvvitel vezetése mellett beszámolót kell készítenie. A beszámoló kiegészítő mellékletében utalni kell arra, hogy a számviteli (nyilvántartási) kötelezettségei tekintetében a vállalkozás a számviteli törvény hatálya alá az eva hatálya alól átkerülve (visszatérve) először készít beszámolót. Az áttéréskor a vállalkozásnak a számviteli törvény 2/A. §-a (4) bekezdése szerinti nyitómérleget kell készítenie, amelyet könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni (csak végelszámolás, felszámolás, illetve kényszertörlesztés miatti áttérésnél, illetve visszatérésnél nem kell a nyitómérleget könyvvizsgálóval ellenőriztetni). A nyitómérlegben a helyes számviteli nyitó adatok összeállításához nemcsak a számviteli törvény, hanem az adójogszabályok ide vonatkozó előírásait is figyelembe kell venni. Ezen nyitómérleg alapján fogja a könyveit a kettős könyvvitel rendszerében megnyitni. Ezen túlmenően, a számviteli törvény 14. § (5) és (11) bekezdéseinek előírásai alapján a számviteli törvény által előírt számviteli politikát, ennek keretében az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, az eszközök és a források értékelési szabályzatát, valamint a pénzkezelési szabályzatot a számviteli törvény hatálya alá tartozást követő 90 napon belül szintén el kell készíteni.

VII. Egyéni vállalkozókat érintő legfontosabb szabályok

Az egyéni vállalkozó nem tartozik a számviteli törvény hatálya alá, így az egyéni vállalkozó eva adóalanyisága megszűnéséhez kapcsolódó feladatai nem függenek össze a számviteli törvény előírásaival. Az eva alanyaként az egyéni vállalkozók az Eva tv. előírásai alapján bevételi nyilvántartást vezettek.

A kata alanyaként a vállalkozásnak továbbra is bevételi nyilvántartást kell vezetnie. A kataalanyiság ideje alatt teljesítendő nyilvántartási kötelezettség részletes szabályait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény 12. §-a határozza meg. E jogszabály előírásainak az evaalanyiság ideje alatt vezetett nyilvántartás – amennyiben az szabályszerű volt – teljes mértékben megfelel, így a kata adónemre való áttérés nem jár adminisztrációs többletterheléssel.

A személyi jövedelemadó alanyaként a vállalkozásnak alapnyilvántartást kell vezetnie. Az egyéni vállalkozó ezen kötelezettségét az Szja törvény 5. számú mellékletében meghatározott módok közül választva teljesítheti.

A legegyszerűbb bevételi nyilvántartás vezetése akkor választható, ha az egyéni vállalkozó

- nem alkalmaz tételes költségelszámolást (átalányadózó); és
- áfa levonásra nem jogosult (vagy a levonási jogát nem érvényesíti); és
- a helyi iparűzési adó alanyaként állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén egyszerűsítve határozza meg az adóalapját.

Bevételi és költségnyilvántartást az az egyéni vállalkozó vezethet, aki tételes költségelszámolást alkalmaz és áfa

levonásra nem jogosult (vagy a levonási jogát nem érvényesíti), és a helyi iparűzési adó alanyaként állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén egyszerűsítve határozza meg az adóalapját.

Annak, aki nem jogosult bevételi nyilvántartás vagy bevételi és költségnyilvántartás vezetésére, kötelezően pénztárkönyvet kell vezetnie.

A naplófőkönyv a legrészletesebb adattartalmú nyilvántartás, melynek vezetése senkinek nem kötelező, de választható az összes előzőekben felsorolt nyilvántartás helyett.

Az egyszerűsített vállalkozói adó megszűnése után 2020. január 1-jétől a korábbi evások valamennyien áfaalanynak minősülnek. 2020. január 15-éig voltak kötelesek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé jelezni, hogy az általános forgalmi adóval kapcsolatos adófizetési kötelezettségüket az általános szabályok szerint teljesítik, vagy az adómegállapítás valamely különös módját alkalmazzák, illetve alanyi adómentességet választanak. Ha valaki nem választott, akkor a hatóság azt úgy értékelte, hogy az adózó az általános szabályok szerint kíván a kötelezettségének megfelelni. Ezek a szabályok a tevékenységüket szüneteltető egyéni vállalkozókra is igazak, tehát 2020. január 15-éig nekik is meg kellett tenniük az áfaválasztással kapcsolatos bejelentésüket, hisz az áfaalanyiség folyamatosan fennáll, szüneteltetés ideje alatt sem szakad meg.

Egyes egyéni vállalkozói tevékenységek folytatásának biztosítása⁷

⁷ 2020. évi LVIII. törvény a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről

Az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésére az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényben megjelölt minimális időtartamot, miszerint az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét legalább egy hónapig és legfeljebb két évig szüneteltetheti, **2020. december 31-ig nem kellett alkalmazni.**

Az egyéni vállalkozóknak lehetőségük van tevékenységük szüneteltetésére, ennek azonban feltételei vannak, bejelentési kötelezettséggel jár, és az időtartama is meghatározott.

Az eddigi szabályok szerint 2017. január elsejétől az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét legalább egy hónapig és legfeljebb két évig szüneteltetheti. Ez a szabály azokra vonatkozik, akik 2016. december 31-ét követően kezdték el a tevékenységüket szüneteltetni.

Akik 2017. január elseje előtt kezdték el a tevékenységüket szüneteltetni, azokra a 2016. december 31-én hatályos rendelkezés vonatkozik, nevezetesen az, hogy a tevékenység legfeljebb 5 évig szüneteltethető. Esetükben az 5 év ebben az évben lejár. Ilyen eset lehet, ha például valaki 2016. szeptember elsejétől szünetelteti a tevékenységet, mivel esetében 2021. augusztus 21-én az 5 év lejár.

Az ügyfelek számára adminisztratív terheket tartalmazó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXIV. törvény alapján változás 2021. július elsejétől, hogy az egyéni vállalkozói tevékenység nem kettő, hanem három évig szüneteltethető a továbbiakban.

Akik 2021. július 1-jét követően kezdik el a tevékenységüket szüneteltetni, azoknál már a 3 éves szabály alkalmazható.

Abban az esetben, ha valaki 2021. július 1-jét megelőzően kezdi el a tevékenységét szüneteltetni, náluk még a 2 éves szabály az irányadó.

A szünetelés kezdő napja nem lehet korábbi a bejelentést követő napnál. A szünetelés kezdő napja a bejelentést követően nem módosítható.

VIII. Iparűzési adó (hipa)

A 2020. november 17-én elfogadott adócsomag szerint jelentős könnyítések jönnek az iparűzési adóban. A 180 napnál rövidebb ideig tartó építési tevékenységet ugyanis jövőre már nem terheli az ideiglenes tevékenység utáni iparűzési adó, ami az öt százalékos újlakás-áfa mellett újabb lökést adhat a hazai építőiparnak.

Mintegy 94 ezer, több telephellyel bíró vállalkozásnak is könnyítést hoz a 2021-es év, hiszen nem kell minden érintett önkormányzathoz benyújtaniuk a helyi iparűzési adóbevallásukat, elegendő lesz egyetlenegyet beküldeni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz.

A helyi iparűzési adó bevallását minden vállalkozásnak egységesen a NAV-hoz kell benyújtania. Mértéke: 4 milliárd forint nettó árbevétel, illetve mérlegfőösszeg alatt maximum az árbevétel 1%-a lehet az ipa. A kedvezményezett körbe tartozó cégeknek 2021-ben az iparűzési adó előlegének csak 50%-át kell megfizetniük az egyes esedékességi időpontokban.

2022-ben is érvényes a kis- és középvállalkozások kedvezménye a helyi iparűzési adóban (hipa), vagyis a 2022-

es adóévre is helyi iparűzési adókönnyítést kapnak a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kkv-k:

- a hipa mértéke 1%-ra csökken, abban az esetben, ha a helyi iparűzési adó kulcsa 1%-nál magasabb mértékű egy településen,
- az esedékes hipa adóelőlegek megfelelőeknek.

Az evából kilépés után továbbra is kell helyi iparűzési adót (hipa) fizetni, ha a székhelye és telephelye(i) szerinti önkormányzat(ok) területén azt bevezették. A hipa alapja állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén – főszabály szerint – a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, valamint az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés (K+F) adóévben elszámolt közvetlen költségével. Azonban egyes esetekben lehetőség van az adó alapjának egyszerűsített meghatározására (Htv. 39/A. §-39/B. §):

- Átalányadózó egyéni vállalkozó esetén az átalányban megállapított jövedelem 1,2-szerese összegében, de legfeljebb a tevékenységből származó bevételének 80 százalékában,
- 8 millió forintot meg nem haladó nettó árbevételű vállalkozó esetén a nettó árbevétel 80%-ában,
- Kiva alanya esetén a kiva alapjának 1,2 szerese összegében,
- Kata esetén székhely, telephely szerinti önkormányzatonként 2,5-2,5 millió forint összegben (a vállalkozás működésének hónapjaira időarányosan számítva).

Ebben az esetben bejelentését az áttéréstől számított 45 napon belül, de legkésőbb 2020. február 15-ig meg kell tennie az önkormányzat(ok) felé.

Az általános és egyszerűsített szabály között mérlegelje a következő tényezőket:

- Mennyiben hangsúlyos Önnek az egyszerűsített adóalap-megállapítással együtt járó kisebb adminisztráció (az adóalap, az adóalap-elemek kiszámítása, nyilvántartása)?
- Mekkora a nettó árbevétel-csökkentő tételek összege és nettó árbevételhez mért aránya? Minél kisebb összegű és arányú a csökkentő tétel, annál kedvezőbb az egyszerűsített adóalap-meghatározási szabályok szerinti adózás.

Kata adóalanyként emellett vegye figyelembe a következőket:

- Van a székhelye szerinti településen kívül máshol telephelye? Minél kevesebb a telephelyek szerinti települések száma, annál inkább megéri az egyszerűsített adózás.
- Mekkora a nettó árbevétel összege? Minél magasabb, annál inkább racionális az egyszerűsített adózás.

A kiva alanyának pedig azt kell még mérlegelnie, hogy jövedelmeit visszaforgatja-e, illetve beruházásainak költsége milyen mértékben csökkenti a kiva alapját (például, ha a kiva alapja nulla, akkor iparűzési adót sem kell fizetni).

IX. Átalányadó

2022. január 1-jétől kedvezőbbek az átalányadózás szabályai. Megújult az átalányadó. Az egyszerűsítéssel a szabályozás célja, hogy alternatívát kínáljon a KATA adózóknak, vagy a munkaviszony mellett egyéni vállalkozóként dolgozónak.

A költséghányadok számának csökkenésével egyszerűbb lesz kiszámítani az átalányban megállapított jövedelmet, aminek egy része adómentes lesz. Adómentes adóalap összeghatár került bevezetésre, amely egyúttal tb-járulék és szociális hozzájárulási adó tekintetében is adómentessé válik: éves minimálbér fele 2022-es minimálbérrel számolva kb. $200.000 \times 12 / 2 = 1.200.000$ Ft.

I. AZ ÁTALÁNYADÓZÁS BEVÉTELI ÉRTÉKHATÁRÁNAK VÁLTOZÁSA

A 40 és 80%-os költséghányad esetén az éves minimálbér 10-szereséig lesz választható az átalányadózás (2021-ben 15 millió helyett): $200.000 \times 12 \times 10 = 24.000.000$ Ft. Kereskedelmi tevékenység esetén az éves minimálbér 50-szereséig lesz választható az átalányadózás: cca. $200.000 \times 12 \times 50 = 120.000.000$ Ft.

Az évi 15 millió forintos bevételi értékhatár változása miatt 2022-től az az egyéni vállalkozó választhat átalányadózást, akinek

- az adóévet megelőző évi bevétele nem haladta meg az éves minimálbér tízszeresét, vagyis 2021. évi vállalkozói bevétele nem haladta meg a 20.088.000 forintot,

- a bevétele a 2022-es adóévben várhatóan nem haladja meg az éves minimálbér tízszeresét, vagyis 24.000.000 forintot.

Az az egyéni vállalkozó, aki az adóévben kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végez, akkor választhat átalányadózást, ha

- az adóévet megelőző évi bevétele nem haladta meg az éves minimálbér ötvenszeresét, vagyis 2021. évi vállalkozói bevétele nem haladta meg a 100.440.000 forintot,
- a bevétele a 2022-es adóévben várhatóan nem haladja meg az éves minimálbér ötvenszeresét, vagyis 120.000.000 forintot.

Az átalányadózás választása az adóév egészére szól. A tevékenységet kezdő egyéni vállalkozó az átalányadózás választását akkor jelentheti be, amikor bejelentkezik a NAV-hoz. Ha a vállalkozói személyi jövedelemadó szabályait alkalmazó egyéni vállalkozó 2022-től áttérne az átalányadózásra, 2022. május 20-ig nyilatkozhat az átalányadózás választásáról a 2021. évi személyijövedelemadó-bevallásban. A nyilatkozat a bejelentési határidő letelte után nem pótolható.

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó úgy dönt, hogy átalányadózást választ, akkor be kell jelentenie a NAV-hoz, hogy a jövőben nem a kata szabályait kívánja alkalmazni, hanem áttér az átalányadózásra.

A bejelentést

- a NAV által vezetett egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő katas egyéni vállalkozó a "T101E nyomtatványon,

- az egyéni vállalkozói nyilvántartásban nem szereplő katás egyéni vállalkozó (például ügyvéd, közjegyző) a T101 nyomtatványon

teheti meg, akár év közben is.

A bejelentés alapján az egyéni vállalkozó kata-alanyisága a bejelentés hónapjának utolsó napjával megszűnik, a következő hónap 1. napjától alkalmazhatja az átalányadózás szabályait.

Kiemelendő, hogy a katából bármelyik hónap utolsó napjáig tett nyilatkozattal ki lehet lépni (T101E nyomtatvány ánykban). A kilépéssel egyidejűleg az átalányadózás pedig év közben is választható. Tehát, ha kata helyett szeretnénk 2022-ben az átalányadó adómentes jövedelemhatárát kihasználni, azt év közben is megtehetjük. Így év elején még a 3 millió alatti egy partner felé számlázás adóelőnyét is élvezhetjük, majd a 3 millió átlépése előtt átalányadóba át lehet lépni akármelyik hónapban. Ráadásul a 1,2 milliós adómentes jövedelmet az átalányadó esetén arányosítani sem kell.

II. A KÖLTSÉGHÁNYADOK EGYSZERŰSÍTÉSE

2022. évtől háromféle költséghányad érhető el a (a korábbi 4+4 helyett), és ezeket valamennyi átalányadózó egyéni vállalkozó, köztük a nyugdíjas is alkalmazhatja (nyugdíjas korábban csak kedvezőtlenebb 4 költséghányad kulcsot választhatott).

Az alkalmazandó költséghányad mértéke az átalányadózó egyéni vállalkozó tevékenységétől függ:

tevékenység típusa	a bevételből levonható költséghányad
---------------------------	---

kizárólag kiskereskedelmi tevékenység	90%
az Szja tv. 53. § (2) bekezdésében, vagy kizárólag a (2) bekezdésben meghatározott és a c) pont szerinti kiskereskedelmi tevékenység (például mezőgazdaság, bányászat, építőipari kivitelezés, építőipari szolgáltatás, gépjárműjavítás, háztartási cikk javítása, taxis személyszállítás, fényképészet, fodrászat, szépségápolás, számítógép javítása, vendéglátó tevékenység)	80%
bármely tevékenység [Szja tv. 53. § (1) bekezdés a) pontja]	40%

Adómentes lesz az átalányadózó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része. Nem kell adót fizetnie az átalányadózó egyéni vállalkozónak, ha az átalányban megállapított jövedelme 2022-ben nem haladja meg a 1.200.000 forintot.

Az átalányadózó egyéni vállalkozónak nem kell adóelőleget megállapítania, amíg az átalányban megállapított jövedelme az adóévben nem haladja meg ezt az összeget.

Ha az adóelőleg-alap meghaladja az 1.200.000 forintot, akkor az adóelőleget csak az ezt meghaladó adóelőleg-alap után kell megfizetni negyedévente, a negyedévet követő hónap 12-éig.

III. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG

2022-től járulégmentes az átalányadózó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része.

Ha az átalányadózó egyéni vállalkozónak az adóévben az átalányban megállapított jövedelme meghaladja ezt az összeget, akkor a 18,5% társadalombiztosítási járulékot az 1.200.000 forint feletti összeg után kell megfizetnie.

A járulékfizetési kötelezettséget havonta kell megállapítani.

A főfoglalkozású átalányadózó egyéni vállalkozó járulékalapja:

Az átalányadózást alkalmazó főfoglalkozású egyéni vállalkozó a 18,5% társadalombiztosítási járulékot az átalányban megállapított, e tevékenységből származó személyijövedelemadó-köteles jövedelme után fizeti meg.

A társadalombiztosítási járulék minimális havi alapja a minimálbér (a továbbiakban: járulékfizetési alsó határ).

Így ha főállású egyéni vállalkozónak minősülünk, akkor a minimálbér/garantált bérminimum szerint tb-járulékot és szociális hozzájárulási adót meg kell fizetni az adómentességi feltétel esetén is, de az szja alól az említett bevételi határig mentesülünk:

- 40%-os költséghányad esetén: 2.000.000 Ft árbevételig szja mentes ($2.000.000 * 60\% = 1.200.000$ Ft)
- 80%-os költséghányad esetén: 6.000.000 Ft árbevételig szja mentes ($6.000.000 * 20\% = 1.200.000$ Ft) – az arra jogosító tevékenység esetén
- 90%-os költséghányad esetén: 12.000.000 Ft árbevételig szja mentes ($12.000.000 * 10\% = 1.200.000$ Ft) – az arra jogosító tevékenység esetén

Azaz biztosított **főfoglalkozású** egyéni vállalkozó az **átalányadózás választása** esetén is **legalább a mindenkori minimálbér vagy garantált bérminimum szerinti járulékok megfizetésére kötelezett**. A garantált bérminimum szerinti adó és járulékfizetés szerint köteles adót fizetni az a vállalkozó, akinek végzett tevékenysége(i) legalább középfokú képesítést, végzettséget követelnek meg. 2022-től érvényes minimálbér szerinti átalányadózó minimum adója és járuléka:

- társadalombiztosítási járulék:
minimálbér: $200.000 \text{ Ft} \times 18,5\% = 37.000 \text{ Ft}$,
garantált bérminimum: $260.000 \text{ Ft} \times 18,5\% = 48.100 \text{ Ft}$;
- szociális hozzájárulási adó:
minimálbér: $200.000 \times 112,5\% \times 13\% = 29.250 \text{ Ft}$,
garantált bérminimum: $260.000 \times 112,5\% \times 13\% = 38.025 \text{ Ft}$.

Nem kötelezett havonta a minimálbér vagy garantált bérminimum szerinti (szochó) adó és (tb) járulék fizetésére a vállalkozó, ha:

- minimum 36 órás munkaviszonnyal rendelkezik (más jogcímen biztosított)
- nappali tagozatos képzésben vesz részt (más jogcímen biztosított)
- kiegészítő tevékenységet folytató (saját jogú nyugdíjas) egyéni vállalkozónak minősül (nem biztosított 2020. július 1-től).

Az átalányadózó biztosított egyéni vállalkozó az adómentes összegig csak a minimálbér/garantált bérminimum szerint fizet járulékot és szochó adót. Afelett pedig az adóköteles átalányadóalap szerint szja-t, tb-járulékot és szocadót.

Az egyéni vállalkozónak a járulékfizetési alsó határ után nem kell társadalombiztosítási járulékot fizetnie arra az időtartamra, amely alatt:

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül – kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermekek otthongondozási díja, illetve az ápolási díj fizetésének időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja –,
- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

Ha ezek a körülmények a teljes naptári hónapban nem állnak fenn, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra a járulékalap harmincad részét kell alapul venni. Ezt a gyakorlatot kell alkalmazni akkor is, ha a vállalkozás év közben kezdődött vagy szűnt meg.

Egyidejűleg több jogviszonyban álló (másodfoglalkozású) átalányadózó egyéni vállalkozó járulékalapja:

Egyidejűleg több jogviszonyban álló az az egyéni vállalkozó, aki a vállalkozás folytatásával egyidejűleg munkaviszonyban is áll, és foglalkoztatása eléri a heti 36 órát, vagy a vállalkozással egyidejűleg tanulmányokat folytat (a továbbiakban: másodfoglalkozású).

Az átalányadózást alkalmazó másodfoglalkozású egyéni vállalkozó a 18,5% társadalombiztosítási járulékot az átalányban megállapított, e tevékenységből származó személyijövedelemadó-köteles jövedelme után fizeti meg.

A nem biztosított, nyugdíjas átalányadózó csak 15% személyi jövedelemadó fizetésre kötelezett az adómentes jövedelem feletti rész után továbbra is (2020. július 1-től 2022-ben is).

Az alábbi bevételi / árbevételi értékhatárig a nem főállású átalányadózó egyéni vállalkozó teljes adó és járulékmentességet fog élvezni:

- 40%-os költséghányad esetén: 2.000.000 Ft árbevételig adómentes ($2.000.000 * 60\% = 1.200.000$ Ft jövedelemadó és járulékmentes)
- 80%-os költséghányad esetén: 6.000.000 Ft árbevételig adómentes ($6.000.000 * 20\% = 1.200.000$ Ft jövedelemadó és járulékmentes) – az arra jogosító tevékenység esetén
- 90%-os költséghányad esetén: 12.000.000 Ft árbevételig adómentes ($12.000.000 * 10\% = 1.200.000$ Ft jövedelemadó és járulékmentes) – az arra jogosító tevékenység esetén

Családi járulékkedvezmény:

Az átalányadózást alkalmazó főfoglalkozású egyéni vállalkozó e tevékenységből származó jövedelme

adómentes részével egyező nagyságú járulékalap után fizetendő járulék terhére is érvényesíthet családi járulékkedvezményt.

Ha az átalányadózást alkalmazó, főfoglalkozású egyéni vállalkozó az adott havi járulékalapjaként a minimálbért köteles figyelembe venni, a járulékkedvezmény ennek járulékalapnak az átalányban megállapított adómentes havi jövedelmet meg nem haladó része után fizetendő járulék terhére érvényesíthető

IV. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

2022-től adómentes az átalányadózó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbért felét, 1.200.000 forintot meg nem haladó része.

Az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozót saját maga után terhelő szociális hozzájárulási adó alapja az átalányban megállapított, személyijövedelemadó-köteles jövedelem.

A főfoglalkozású egyéni vállalkozót saját maga után havonta terhelő adó minimális alapja továbbra is a minimálbért 112,5%-a, ez a minimum-adóalap.

Ha az egyéni vállalkozói jogállás nem áll fenn a teljes hónapban, akkor az adó alapja az adott napokra számítva legalább a minimálbért 112,5%-ának harmincad része.

Az egyéni vállalkozó a minimum-adóalap után mentesül az adó megfizetése alól azokon a napokon, amikor:

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbecfogađói díjban, gyermekgondozási díjban részesül;
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül,

kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj folyósítása alatt a vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja;

- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül;
- önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- fogvatartott;
- az ügyvédi tevékenysége, szabadalmi ügyvivői kamarai, közjegyzői kamarai tagsága vagy állategészségügyi szolgáltató tevékenysége szünetel;
- egyéni vállalkozói tevékenysége szünetel.

Adókönyvítés⁸

A koronavírus-válság miatt akár ötmillió forinttal is csökkenhet a fizetendő adó. A speciális méltányosság szabályai egyszerűek, ráadásul ingyenes mindenkinek, a kérelem ugyanis illetékmentes.

Az ötmillió forintig igénybe vehető 12 havi részletfizetés vagy 6 havi fizetési halasztás mindegyik adófajtára kérhető, és nagy előnye, hogy hiába későbbi a megfizetés, az mégis pótlékmentes. Az adóhivatal ugyanis a koronavírus-válságra specializált méltányosság esetén nem számíthat fel késedelmi

⁸ 318/2021. (VI. 9.) Korm. rendelet a koronavírus-világjárványt követő, a gazdaság újraindítását elősegítő adózási intézkedésekről és 319/2021. (VI. 9.) Korm. rendelet az egyes, a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó gazdasági szabályokról szóló 498/2020. (XI. 13.) Korm. rendelet módosításáról

pótlékot. Csak azt kell eldönteni, hogy a két kedvezményfajta közül, melyiket szeretné igénybe venni a kérelmező.

Nemcsak az adófizetés ütemezésében segít az új szabályozás, hanem a vállalkozások adócsökkentését is lehetővé teszi.

A könnyítéshez lényegében csak azt kell igazolni, hogy

- a fizetési nehézség a veszélyhelyzetre vezethető vissza,
- a mérséklésnél pedig azt, hogy a tevékenység a veszélyhelyzetre visszavezethető okok miatt lehetetlenülne el.

A magánszemélyeknek és egyéni vállalkozóknak a FAM01, míg a cégeknek a FAG01 nyomtatványt kell benyújtani, fontos jelölni, hogy a kedvezményt a koronavírus-válságra tekintettel kéri az ügyfél.

Vállalkozói információs portál

A vali.hu – azaz a személyre szabott vállalkozói információs portál célja a társas vállalkozások számára gyors, hiteles és személyre szabott információk biztosítása a vállalkozásokat leginkább érdeklő témakörökben. A vállalkozásoknak készült portálon pár kattintással a vállalkozások a fejlesztésükhöz segítséget nyújtó személyre szabott tájékoztatást kaphatnak pályázatokról, államilag támogatott hitelekéről és képzésekről. Az oldalon böngészés akár regisztráció nélkül is lehetséges, a testreszabott szolgáltatások igénybevételéhez azonban szükséges a regisztráció, amely rövid időn belül elvégezhető.

A portál célja a magyar vállalkozások szakmai támogatása, az elérhető szolgáltatások köre folyamatosan bővül, további tájékoztatás és információ a www.vali.hu oldalon található.

NAV ügyintézés elektronikusan

Adóügyekben lehetőség van igénybe venni a Nemzeti Adó- és Vámhivatal online szolgáltatásait az ügyfélszolgálatok felkeresése helyett.

Személyes adatok védelmére a személyhez kötött elektronikus szolgáltatások csak a **Központi Azonosítási Ügynökön (KAŰ)** keresztüli azonosítással vehetők igénybe, tehát ezen szolgáltatásokhoz ügyfélkapu regisztráció szükséges.

Mi intézhető elektronikusan?

- Kitöltheti szja-bevallását, jóváhagyhatja, módosíthatja bevallási tervzetét, rendelkezhet az 1+1%-ról az **eSZJA-portálon**.
- Lekérdezheti bevallásait, adószámlája egyenlegét, saját vagy vállalkozása adatait, foglalkoztatotti, biztosítotti adatait az **eBEV-portálon** (<https://ebev.nav.gov.hu>).
- Adószámot igényelhet, online jelentheti be adatait és azok változását a NAV-hoz, valamint adóelőlegnyilatkozatát is eljuttathatja munkáltatójának, kifizetőjének az **Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásban** (ONYA) (<https://onya.nav.gov.hu>).
- Átveheti online a NAV hivatalos iratait az **Értesítési Tárhelyen** (<https://tarhely.gov.hu>).
- Beadványokat küldhet kötetlen formában az **ePapír** szolgáltatással (<https://epapir.gov.hu>).

- Jövedelemigazolást kérhet az **online keresetkimutatás** szolgáltatással (<https://ebev.nav.gov.hu>).
- Igényelhet igazolásokat például kollégiumi elhelyezéshez, hitelfelvételhez, szociális támogatásokhoz vagy különböző pályázatokhoz az **IGAZOL nyomtatványon**.
- Tartozásmentességét igazolhatja elektronikusan, ha kéri felvételét a **köztartozásmentes adózási adatbázisba (KOMA)**.

Az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatban további információk találhatóak

Interneten:

- a NAV honlapján a **www.nav.gov.hu**-n.

Telefonon:

- a NAV Infóvonalán
 - o belföldről a 1819,
 - o külföldről a +36 (1) 250-9500 hívószámon.
- a NAV Ügyfél-tájékoztató és Ügyintéző rendszerén (ÜCC) keresztül
 - o belföldről a 80/20-21-22-es,
 - o külföldről a +36 (1) 441-9600-as telefonszámon.